

Dòng đời

Khuya. Thuỷ nằm thao thức. Thằng Thanh khe khẽ đẩy cửa vào nhà, không một tiếng động. Thuỷ biết là em đã về, nhờ tiếng gió vi vút cuốn cái lạnh vào tận chân giường. "Thành về đấy hả?". "Vâng". Tiếng đáp lại trong đêm nghe rệu rã và xa vắng "khuya rồi chị không đi ngủ sao?". Thuỷ thờ dãi: "Chị đợi em. Vả lại cũng quen rồi". "Lần sau chị cứ đi ngủ trước đi nhé". Thằng Thành loạng quạng bước vào giường, đá phải cái ống bơ trở khố trong đêm. Thuỷ nằm im, hai mắt ngân ngấn nước, thấy thương mình và thương em biết nhường nào. Đêm lạnh. Gió lùa cái rét qua khe cửa nháy múa, châm vào tận da thịt. Thuỷ mơ màng nhớ về một gia đình bé nhỏ và ấm cúng. Bây giờ xa rồi, căn nhà trống hoác ra.

Bố mẹ Thuỷ chia tay nhau chẳng có một lý do nào báo trước. Im lặng và bình thản, hai người ra toà. Chính Thuỷ cũng chẳng hiểu tại sao lại thế nữa. Thay vì mỗi người nhận nuôi một đứa, họ bỏ lại chúng cho số phận và ngôi nhà tẻ tái cùng một chút đồ đạc cũ mèm. Một cái xe đạp cho Thuỷ, một chiếc giường ọp ẹp một gần hết như chính cuộc hôn nhân. Dăm ba đôi đũa, cái bát tanh bành, tất cả những gì quý giá hơn đã được đem đi. Duy nhất mẹ Thuỷ tặng cho cô chiếc nhẫn để làm vốn. Bố Thuỷ bỏ vào Sài Gòn với người tình mới hơn Thuỷ độ vài tuổi. Thuỷ mười tám tuổi, nhận nuôi thằng Thành với tình thương và sự mất mát của mình. Mơ ước trở thành luật sư gầy gục như con chim gặp bão, Thuỷ nghỉ học đi làm. Thằng Thành bị một cú sốc, học không vào cũng bỏ nốt. Hai chị em bươn bả giữa dòng đời, mà chỗ nào cũng nhiều vực xoáy, ngã đến nơi không hay. Thằng Thành không xin được việc làm, ngày ngày tụ tập với đám thanh niên vô công rồi rã trong xóm, thường trực ở quán nước. Thuỷ nói, nó im lặng. Hoặc lảm lúc khùng lên, đập phá lung tung. Thuỷ khóc, nó cũng khóc. Thuỷ sợ nước mắt đàn ông, dù là em trai mình. "Thành, em phải cứng rắn. Em phải làm lại tất cả.". Nó gục mặt vào tay Thuỷ: "Chị, em xin lỗi. Em sẽ đi tìm việc làm". Thuỷ dúm vào tay nó hai chục bạc: "Cố gắng lên nghe, em. chúng ta đỡ cả rồi". Ngày hôm sau, thằng Thành đi từ sớm, tối mịt mới về, vác theo bộ mặt ỉu xiu khổ sở. "Sao em?" "Không ai nhận cả. Đủ người rồi". Thuỷ vuốt đôi má, còn non choẹt của nó: "Thôi em ạ. Từ từ rồi mình tính". Thấy hai giọt nước mắt lăn trên má mình. Ngày mai hết gạo ăn rồi, lương chưa có. Mà lại còn hàng lô thứ tiền điện nước nữa chứ. Bố mẹ bỏ đi, có bao giờ nghĩ đến hai đứa con không?

Một buổi, thằng Thành bảo Thuỷ: "Chị, em quyết định rồi. Em phải đi. "Đi đâu?". "Đi đâu cũng được miễn là không ở đây". Thuỷ nghẹn ngào: "Thành, nghe chị. Chúng ta chỉ có hai chị em. Chị có thể rau cháo nuôi em. Nếu cần, chúng ta có thể nhờ mẹ..." "Mẹ...mẹ". Thằng Thành bật cười thô lỗ: "thôi đừng nhắc đến bà ấy nữa. Mẹ gì...". Nó không nói hết câu, ngồi phịch xuống giường cọt kẹt. Lúc lâu, nó từ từ đứng dậy: "Tôi là thằng con trai mà cứ phải ăn bám chị thì nhục lắm, ai đời như thế không?" Thằng Thành xách chiếc túi trên tay, đi ra cửa. Thuỷ níu tay em: "Nghĩ kỹ chưa?" "Rồi". "Thành đợi chị chút". Thuỷ vào mở tủ lấy chiếc nhẫn đưa cho em: "Mẹ tặng em đấy cẩn thận nghe". "Chị". Thành dúm mặt vào vai cô. Thuỷ tưởng nó sẽ khóc. Nhưng nó ngẩng cao mặt ra đi. Nó đã quyết rồi.

Thuỷ hai mươi tuổi. Nghèo nhất tổ làm nhưng được tiếng là ngoan ngoãn và xinh xắn. Cô ăn uống đạm bạc, bao nhiêu tiền làm được đều nhét cả vào con lợn dành cho em. "Mình thì thế nào cũng được. Nhưng nó là con trai, nó còn có vợ". Thuỷ nghĩ thế. Cô hăm hở lao vào công việc và rệu rã mỗi khi nghĩ về mình. Thằng Thành đi một năm rồi chưa về, nghe nói buôn bán làm ăn gì trên mạn ngược. Duy nhất một lần nó viết thư về cho cô. Sơ sài rằng mọi thứ đều tốt. Chẳng biết có khá khẩm gì hơn số phận đã dành sẵn cho cô không? Vài người đến với Thuỷ, những cô đều từ chối. Cô còn nghĩ đến Thành, ít nhất cô còn phải lo cho nó đến lúc nó cưới vợ. Ai cũng nghĩ đến hạnh phúc của riêng mình, chẳng ai chịu cưới một cô vợ nghèo lại còn đeo bòng thêm một thằng em trai thất nghiệp.

Thắng Thành trở về từ tỉnh mơ. Thủy lui cui thổi cơm chuẩn bị đi làm. Cô há hốc mồm khi nhìn thấy bộ dạng của nó, tưởng ai lạc vào nhà mình. Người giơ ra từng cái xương một, mặt choắt lại chả còn một ít hình ảnh nào của Thành ngày xưa. Cộng thêm với quần áo tả tơi, bẩn thỉu như người đi đày "Thành, em?". Thủy ôm lấy nó khóc nức nở. "Thôi mà chị". Giọng Thành lạnh tanh: "Có gì em ăn với, đói lắm rồi". Thủy nhìn nó ngồi ăn ngon lành nôi cơm với ít cá bống kho, rên rĩ: "Ôi, em đã về rồi". Thắng Thành gắt lên: "Chị sao thế, lần này tôi về thật, tha hồ cho chị nuôi, cứ phải xức lên".

Từ ngày Thành về, Thủy phải nuôi thêm một miệng ăn. Tiền lương không khá hơn, có ngày còn không có việc. Số tiền cô để dành từ năm trước phải lòi ra, hụt dần dần. Thắng Thành vật vờ như cái bóng, người yếu lù khù, không làm đỡ được việc gì cả. Thủy nghi nó nghiện. Mà nó nghiện thật, thi thoảng lại lên cơn. Đồ đạc trong nhà đội nón ra đi hết. Hàng xóm suốt ngày để ý nó, nhất là mấy bà hàng nước. Thủy sợ những ánh mắt như soi mói, bới vết của mọi người. Dăm ba lời hỏi han vu vơ mà mắt cứ như muốn xộc vào nhà người ta khám xét. Thủy đưa mắt nhìn chiếc đồng hồ cũ kỹ. Mười một rưỡi rồi mà Thành vẫn chưa về. Ngày mai cô còn phải đi làm sớm. Thủy ra cửa cài chốt. Mười hai giờ hơn, nghe thấy tiếng thắng Thành gọi cửa. Mặt mũi nó thâm tím, quần áo bê bết bùn và máu "Thành, sao thế?" "Không sao cả". "Xe đâu". "Em gán rồi". Thủy cắn môi. Cánh tay cô giang ra "Thành, mày..." Thành quỳ xuống đất, khóc hu hu như trẻ con: "Chị Thủy ơi, chị thương em. Em lạy chị đây. Chị vay cho em mười triệu không chúng nó giết em mất." Thủy lau nước mắt: "Ai giết mày?". "Tao". Một giọng nói lạnh lùng ở đâu chen vào. "Ông là ai". "Mày không cần biết... chỉ biết nó còn đang nợ tao mười triệu. Ngày mai không trả đủ, tao đốt nhà". "Này ông". Thủy bắt đầu thấy sợ, cô nài nỉ: "Chúng tôi không có tiền. Ông để thư thư đã tháng sau...". "Hoạ có mà rõ tao mới cho mày nợ đến tháng sau. Bảo em mày nếu không có tiền thì đừng dùng thuốc. Ế thằng kia, nể tình chị mày xinh gái, tao cho hạn chót là chủ nhật. Nhớ chưa!". "Vâng". Thắng Thành run rẩy. Giọng nói lạnh lùng kia đi rồi. Thủy bắt đầu thấy sợ. Thủy gieo mình xuống nhà, bắt lực. Kiếm đâu ra cho đủ mười triệu bây giờ? Nhưng cứ nhìn khuôn mặt chưa đến hai mươi tuổi của thắng Thành, Thủy lại gồng mình lên. Thế nào cô cũng phải có cách!

Thủy lẩn xả đi khắp nơi. Bàn chân cô đau rát. Chiếc xe đạp không còn nữa, đôi chân trở thành phương tiện chính, lặn lội mỗi ngày. Thủy tìm đến nhà mẹ, bí ẩn nằm khuất sau rặng cây già. "Quả thực bây giờ mẹ không có tiền. Con cầm tạm năm trăm về lo cho em vậy." Mẹ tiễn Thủy ra cửa, đôi mắt đảo liên tục như sợ có người nhìn thấy. Thủy cầm năm tiền trong tay mình, chỉ chực khóc. Cô đi như mộng du trên phố, như muốn quên lãng đời mình. Dượng giàu thế, sao không giúp con một tay, từng này làm sao có thể xoay sở được. Tại sao lại có những nỗi khổ như thế, tại sao mọi bất hạnh cứ ập xuống vai cô. Dìm cô trong vực sâu của sự thất vọng. Thủy lê bước chân về nhà, bà hàng nước nhìn cô soi mói. "Thủy này, bác có chuyện muốn nói với cháu. Tí ra đây nhé". Thủy gật đầu đi vào nhà, chải lại tóc rồi đi ra hàng nước đầu ngõ. "Có chuyện gì thế bác?". "Thủy này, bác biết gia cảnh nhà cháu đang gặp khó khăn. Cháu đang cần tiền phải không, bác có thể giúp cháu". Vâng, tốt quá". Mặt Thủy rực sáng, quên mất là bà hàng xóm chưa giúp ai bao giờ. Bà ta úp mở: "Có người muốn hỏi cháu làm vợ đấy, giàu lắm. Cháu muốn có bao nhiêu tiền cũng được". Thủy thở dài, nén nỗi buồn tận đáy lòng: "Bác để cháu nghĩ đã. Mà sao bác lại nói thế". Bà hàng nước dài giọng: "Nghĩ gì nữa. Bây giờ cứ có tiền là được rồi. Tôi phải nói mãi người ta mới đồng ý cô đấy. Thôi về đi, tối tôi sang...hí.. hí".

Thủy dọn qua nhà cửa. Thắng Thành không có nhà. Cô vừa muốn nó về, vừa muốn nó đi nơi khác. Nó là em cô. Nhưng lại là nghiệp chướng của cô. Thủy vừa thương nó, vừa ghét nó, nửa muốn cứu nó, nửa lại không. Có thể thắng chủ nợ kia sẽ giết chết Thành nếu cô không có đủ tiền. Những loại như thế dăm lăm, chẳng có gì là chúng từ cả. Lấy chồng. Thủy bật cười như khóc. Cô không còn cách nào khác.

Ngọn đèn đỏ lơ mờ hắt ra vầng sáng nhỏ, đủ nhìn rõ mặt ba người. Bà mỗi hàng nước mồm như bắn liên thanh, tua liên tục. Thủy chẳng nghe được gì, ậm ừ rót nước. Và kia, anh chàng tương lai sẽ là chồng cô. Chưa bao giờ Thủy thấy người đàn ông nào thô lỗ như thế. Hắn ngồi gác hai chân lên ghế, giơ ra cái vòng bụng để đến ba con số. Và khuôn mặt phải nói là tổng thể của hàng trăm múi thịt, nung núc chỉ muốn bung ra. "Giới thiệu với cô Thủy đây là anh Hoan. Anh ấy muốn làm thân với cô từ lâu rồi đấy. Gớm tốt phúc là. Còn đây là cô Thủy, nết na nổi tiếng..." Hoan gật đầu, rút ra điều ba số rồi ném bịch bao thuốc xuống bàn, qật qù: "Ngon đấy. Được ra phết. Chỉ mỗi cái nghèo". Thủy

ghê tởm quay người đi nơi khác khi để lọt tai những lời ấy. Bà mỗi xoen xoe:" Thôi hai anh chị nói chuyện nhé, tôi đi ra ngoài có việc". Thủy cúi mặt vờ vờ gấu áo, cô căm ghét loại người này đến tận xương tủy. Nếu không phải đặt mình vào địa vị như bấy giờ, cô sẵn sàng thoi hắt một quả cho bót đi cái vẻ ngạo mạn của một gã trọc phú. " Thủy này. anh nghe nói em đang cần tiền phải không?" "Phải". Thủy nhát gừng." Anh thì có tiền, anh sẽ giúp em, nhé. Chỉ có điều chúng ta phải sòng phẳng, nhé". Thủy tởm lợm từng múi thịt đang chuyển động trước mặt mình. " Tôi sẽ lấy ông làm chồng. Ngược lại ông đưa tôi hai mươi triệu". Khuôn mặt phì nộn cười nghiêng ngả." Em sòng phẳng đấy. Anh cũng thích người như thế. Coi như chúng ta đã thỏa thuận xong, nhé. Tuần sau làm đám cưới nhé". cái múi thịt ấy vừa đi khỏi cửa. Thủy ngã sấp xuống đất đầu óc quay cuồng. Bất chợt lại có tiếng bước chân quay trở lại:" Ôi vợ tôi làm sao thế này". Gã trọc phú kêu lên khà ồ. Từng ngón tay to như quả chuối đặt lên vai cô:" Đây là hai mươi triệu, nhé".

Thủy đưa số tiền cho thằng Thành, không giữ lại đồng nào. Nó cười nhe răng sung sướng. Thủy bảo:" Chị sắp cưới rồi đấy". Nó gật gù:" Có người dựa dẫm, tốt đấy". Thủy bật khóc:" Thành. Sao cơ?" " Không có gì cả". " Thôi em đi nhé". Thằng Thành ôm bọc tiền biến ngay ra ngõ, không hỏi một câu. Thủy biết cứ có tiền là nó không ở nhà.

"Này em, tươi tươi lên một tí. Sao khóc nhiều quá vậy". Chị hoá trang vừa lắc đầu, vừa bảo Thủy. Bà mỗi ghé vào, giục:" Nhanh nhanh lên. Nhà trai đến rồi đấy". Thủy nhướng mắt ra cửa, mẹ cô và thằng Thành vẫn chưa đến. Thủy đứng dậy, sắp mọi thứ vào va li, giấu thêm một con dao Thái dưới đáy." Này". Nhà trai đến rồi đấy". Mọi người xôn xao hẳn lên. Thủy bước ra cửa, gặp mẹ và bố dượng: " Con gái mẹ hôm nay xinh quá". " Cảm ơn mẹ và dượng". Thủy nói nhỏ rồi quay đi. Có lẽ chả ai hiểu cô cả. Thôi thế cũng đành một đời! Thủy bước lên xe, ngồi bên cạnh gã trọc phú, giữa những tiếng chúc mừng, nở một nụ cười khó hiểu. Ai cũng khen con bé tốt số, vợ được anh chồng giàu, đúng là chuột sa chĩnh gạo.

Chiều tối. Trong góc lù mù của một quán nước nhỏ đầu con ngõ, người ta thấy một người đàn ông to béo và một người đàn bà nhỏ thó đứng với nhau. Người đàn bà nói gì không rõ, chỉ nghe thấy gã đàn ông dẫn giọng:

" Bà buồn cười bỏ mẹ. Bảo chọn con nào tử tế lại vợ ngay phải cái con"man man". Nó tự tử rồi kia kìa. Chưa được gì, mất đứt hai mươi triệu.